

DZIENNIK Dziennik OWY

Prakaw
P.T. Biblioteka Uniwersyt.
PARTYI SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 460 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., na prowincyi 500 Mk., za granicą 760 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe: Za 1 wiersz w ciągu 14 dni 1-tygodniowy, zwykły (za tydzień) 30 Mk. Za wiersz w nadcałkowicie i niekolejny 90 Mk. Za 1 wiersz po kronice i komunikatów 130 Mk. Za wiersz przed kroniką i repertuar 160 Mk. Za wiersz na 1szej stronie 200 Mk. Drobne ogłoszenia za dzień 10 Mk. Za kopie, sprzedaj 15 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadcałkowicie”.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o w proce drożej. Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adres Red. i Ed. Lwów, Sykstuska 21. Tel. Nr 24
Cena pojed. egzempl. na całym obszarze Polski **20 Mk.**

NARE. LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. W D. CZEK P. K. O. Nr. 142.176. REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Sejm potępia bandytyzm endecki.

Kanalia suwerenem.

Pisaliśmy już o wydanej w Ameryce smutnej sławy broszurze suwerena endeckiego z Tarnopola, Zamorskiego, w której ten „kresowy patriota” poucza spragnioną, pokrzepiających i prawdziwych wieści z kraju rodzinnego emigrację polską, że Naczelnik Państwa Piłsudski namówił Niemców, aby go zamknęli w Magdeburgu, że odwrót wojsk w roku szóstym spowodowali nieendeccy oficerowie polscy, którzy chcieli ułatwić pochód wojsk bolszewickich przez Polskę do Niemiec. Takimi „wiadomościami z ojczyzny” jest przepelniona broszura tego suwerena, a wydana została zapewne po to, aby w Polakach amerykańskich rozluźnić miłość i wiarę w nowopowstałe państwo, aby ich za chęci, aby swe oszczędności lokowali w kraju, którego losy spoczęły w dłoniach tak korzystnie ocenionych przez tego posła sejmowego.

Nie będziemy odpowiadać na zarzuty tego marnego indywiduum skierowane przeciw socyalistom, rzeczywistość bowiem tak dosadnie zadała już klam wszystkim rzuconym na nas oszczerstwom, że jedynie z pogardą należy spoglądać na psięta, nadaremnie usiłujące zanieczyszczyć piękne karty dziejów polskiego socyalizmu, kreślące jego walkę o wyzwolenie polskiej klasy pracującej, a z nią całego narodu z więzów poddaństwa i niewoli.

Ala sława występu amerykańskiego, tego endeckiego suwerena ma pedagogiczne znaczenie. Ta potworna broszura zwrócono nareszcie uwagę społeczeństwa na zbrodniczą robotę endecci, w której Zamorski jest tylko jednym wśród całej powodzi okazów. Na jednym z posiedzeń komisji spraw zagranicznych nawet minister Skirmunt skwalifikował prasę endecką z „Rzeczypospolitą” na czele, jako organa wroga państwa, a wczoraj sejm swoją uchwałą wydał na jej działalność swój potępiający wyrok.

Do kryminalów zapędza się komunistów i działaczy niepolkich narodowości pod zarzutem antypaństwowej roboty, natomiast nie przykładają się tej przynajmniej miary do komunistów białych, których ministrowie i sejm potępiają jako szkodników. Zapelnia się kryminaly często analfabetami, ludźmi bogu ducha winnymi, ludźmi ciężkiej pracy, „maszadowolnymi z nieczystych stosunków”, bo zadowoleni są chyba paskarze, natomiast nie ma pęt na rozpasane inteligencje, które świadomie godzi w byt państwowy. O wydanie posłów Dąbala czy Okonia dopominają się prokuratorzy, ale milczą oni, gdy chodzi o Zamorskiego, czy jego towarzyszy partyjnych.

Na działalność Zamorskiego zwrócić musi uwagę szczególnie ludność polska naszej części kraju, gdyż ja endeccya uznana za swą domnę i chce ją poprowadzić na drogę tej polityki, przed którą sejm bronić chce państwo wkroczenia prokuratora.

Polska klasa pracująca nie miała nigdy wątpliwości, co do wartości endeckiej roboty, czas jednak najwyższy aby inne warstwy społeczeństwa zaczęły oceniać należycie frazes patryo-

Do Kanady w 8 dniach.

naszymi pierwszorzędnymi, dwusobowymi pospieszno-pocztowymi okrętami.

Informacyi udziela bezpłatnie

LINJA HOLENDERSKO-AMERYKAŃSKA
LWÓW, GRODECKA 101.

Sąd Sejmu nad endeccya.

WARSZAWA 30. listop. (tel. wł.) Poseł Dębski w przemówieniu swym wskazał, że endeccya w dążeniu do osiągnięcia władzy nie waha się nawet przed wywoływaniem rewolucyi. Ks. Dziedziulewicz na wiecu w Pittsburgu nawoływał do rewolucyi.

Przemówienie posła Dębskiego lewica przyrywała okrzykami pod adresem endecci jak: targowiczanie! sprzedawczycy itp.

Tow. poseł Reger: Toście dostali po p... Tow. Klemensiewicz: Wspólnicy Zamorskiego! Po posle Dębskim przemawiał tow. poseł Czapiński, którego mowa wywołała wielkie wrażenie. Gdy Czapiński wspominał, że prasa sowiecka przedrukowuje artykuły „Rzeczypospolitej” bez komentarzy, większa część posłów zwróciła się ku łozy dziennikarskiej, z okrzykami:

Który to jest Stroński?

Odezwały się głosy:

To ten z bródką i w binoklach!

Lecz „odważny” redaktor „Rzeczypospolitej” szybko się ulotnił.

W dyskusyi zabierał też głos minister sprawiedliwości, który oświadczył, że prokuratorynia nie wystąpiła przeciw Zamorskiemu, ponieważ Naczelnik Państwa wyraźnie sobie tego nie życzył.

Poseł Woźnicki przedłożył dwie rezolucyje:

1) Sejm uznaje broszurę Zamorskiego za szkodliwą dla państwa.

2) Sejm wyraża zżiwienie, że władze prokuratorskie nie wyciągnęły konsekwencyi z tej broszury.

Pierwszą rezolucję przyjęto 165 głosami prze-

ciw 113. Za przyjęciem tej rezolucyi głosowała cała lewica oraz klub mieszczański i centrum. Przeciw N. D., Ch. D., klub Dubanowicza i Skulszczycy.

Drugą rezolucję przyjęto wszystkimi głosami przeciw głosom N. D.

W obronie Zamorskiego wystąpił p. Mieczkowski, którego mowę przerywano ustawicznym śmiechami.

Gdy Mieczkowski powoływał się na Nowaczyńskiego, który napisał w dzisiejszej „Rzeczypospolitej” że Naczelnik państwa konferował z Marchlewskim (?) (komunista polski), tow. p. Diamond zawołał: „Świadczył się cygan swoje mi dziećmi”.

Inny głos: jak pan może się powoływać na „Rzeczypospolitą”? To organ Karachana!

Poseł Staniński wskazał odnośnie do twierdzenia Zamorskiego, że oficerowie socyalistyczni przeszli do bolszewików, że przecież jeden jedyny poseł padł na polu walki z bolszewikami a tym posłem był poseł socyalistyczny Napiorkowski.

Głosy:

— A gdzie był wówczas Zamorski?

— W Poznaniu!

Dalsze okrzyki: Szubrawiec! Łajdak! Czas żeby dostał po zębach! On już raz dostał po m . . . . . za to! itd.

Przez cały czas posłowie endeccy siedzieli jak pod pręgiem. Jeszcze nigdy sejm nie słyszał takich soczystych okrzyków jak podczas rozprawy nad nikczemną robotą plaza endeckiego.

tyczny, którym osłaniać się usiłuje zbrodnicze samowłstwo, stawiające interes osobisty ponad potrzeby państwowe.

Dyskusya sejmowa wykazała, że Zamorski w swej broszurze nie jest odosobniony, w jego obronie stanęły pokrewne mu suwerenne dusze. Cała prawica zwartą ławą broniła ohydnej broszury, zsolidaryzowała się z indywiduum,

które jest niepoczytalne, albo należy do kryminalu. I stąd trzeba wyciągnąć konsekwencje.

Prawica dąży mozolnie i konsekwentnie do władzy. Społeczeństwo musi odpowiedzieć, czy życzy sobie, aby podobne Zamorskiemu indywidua zawiadnęły losem państwa?

Z SEJMU.

Rozprawy nad kwestyą urzędniczą. - Sąd nad Zamorskim.

WARSZAWA, 30. listopada (Pat.). Posiedzenie sejmku 266. Na dzisiejszym posiedzeniu przystąpiono do rozpraw szczegółowych i głosowania nad ustawą

O PAŃSTWOWEJ SŁUŻBIE CYWILNEJ.

Zaczynając od artykułu 26, odrzucono cały szereg poprawek. Dyskusję nad art. 41. i głosowanie odroczone.

Przyjęto poprawkę pos. Cieśli do art. 56, aby przeniesienie w stan emerytury odbywało się, o ile minęło pół roku od chwili przeniesienia w stan nieczynny. Komisja proponowała termin jednoroczny.

Do art. 57. przyjęto poprawkę posła Krzysztoforskiego, aby w razie wyboru urzędnika do ciała ustawodawczego, nie mógł on pobierać uposażenia służbowego.

Rozprawę nad art. 107, będącym w związku z artykułem 41, odroczone aż do czasu rozpatrzenia tego artykułu. To samo dotyczy art. 116.

Do art. 118 przyjęto poprawkę posła Rajcy, aby postanowienia tejże ustawy nie dotyczyły pracowników w kolejowych, co do których istnieją osobne przepisy. Z wyjątkiem art. 41, 107 i 116 ustawa przyjęta w drugim czytaniu.

Przystąpiono do obrad nad

USTAWĄ DYSCIPLINARNĄ.

Posel Godek oświadczył, że ustawa zbudowana jest na zasadzie koleżeńkości. Projekt rządowy przewiduje trzy komisje dyscyplinarne przy województwach, ministerstwach i prezydium rady ministrów. Referent proponuje Izby dyscyplinarne przy województwach i ministerstwach, a jako instancję odwoławczą komisję przy prezydium rady ministrów. Rząd początkowo sprzeciwił się tej propozycji jako trudnej do przeprowadzenia. Obecnie uznał zasadę i zaznaczył, że ustawa jest tylko tymczasowa. Komisja przyjęła za podstawę projekt rządowy. W art. 1. komisja zaproponowała zasadniczą zmianę, że tworzy się jedną władzę odwoławczą przy prezydium rady ministrów. W art. 2. wprowadzono postanowienie, że szef władzy odwoławczej nie może być członkiem komisji dyscyplinarnej. W art. 12. przyjęto poprawkę, że urzędnik może także z poza urzędników innej dykasterii wybrać obrońcę. — Obrońca ten musi otrzymać urlop.

Pos. Buzek oświadczył, że ustawa dyscyplinarna ma większe znaczenie, niż pragmatyka i postawił wniosek o wysłanie ustawy do komisji z poleceniem, aby zastosowała zasadę odrębnego trybunału dyscyplinarnego.

Wniosek p. Buzka odrzucono, a po odrzuceniu kilku poprawek, skończono drugie czytanie ustawy. Trzecie czytanie odbędzie się dopiero po zatwierdzeniu ustawy o pragmatyce służbowej.

Przystąpiono do dyskusji nad wnioskiem P. S. L. w sprawie

BROSZURY POSŁA ZAMORSKIEGO.

Pos. Dębski zaprzecza najpierw twierdzeniu części prasy, jakoby oskarżenie opierało się na sfałszowanych cytatach. Te same dzienniki insynuowały, że stronnictwo PSL. stara się tym wnioskiem zatuszować sprawę posłów Bardia i Bryla. Mówca zaznacza, że koledy partyjni będą musieli także uleść karze, jeżeli są winni. Wniosek zwrócony jest przeciw metodom, stosowanym przez narodową demokrację względem wszystkich innych partii, nawet wbrew interesom państwowym. Wniosek zmierzał do wywołania dyskusji nad temi metodami. Metody te stosują się nie tylko do Naczelnika państwa i do armii, lecz do wszystkich, co nie jest narodową demokracją. W ten sam sposób występowano przeciw gabinetowi Witosa. W Ameryce broszura wywołała wiele złego. Mówca zapytuje posła Zamorskiego, czy dy mówi prawdę, czy na wiecu w Tarnopolu, gdy zapewniał, że nigdy nie występował przeciw Naczelnikowi państwa i że za pobytu swego we Włoszech uważał go za męża opatrznościowego, czy też w swej broszurze. Chodzi o to, by odpowiedni sąd ocenił sprawę.

Pos. tow. Czapiński stwierdza, że posło-

wie Głabiński i Mieczkowski nie chcieli wejść w meritum sprawy. Widocznie żadne solizmaty nie potrafili obronić sprawy. Czyn jest nie czymś indywidualnym, lecz kwintesencją postępowania stronnictwa. Przed sądem staje cała partya. Mówca cytuje jeszcze raz ustępy broszury, zwrócone przeciw Naczelnikowi państwa i armii, mając na oku najchlubniejszy jej okres. Pierwsza część broszury zwrócona jest przeciw strzelcom i legiom. Strzelców przedstawia jako rzemieślników, którym chodziło o rabunek. Broszura podważa Polskę nie tylko pod względem politycznym, ale także pod względem moralnym. Zachodnia Europa normuje swój stosunek do Polski stosunkiem Polski względem bolszewików. W broszurze posł Zamorski zarzuca armii i Naczelnikowi państwa bolszewizm.

Minister sprawiedliwości Sobolewski, odpowiadając na zarzut, że urząd prokuratorski był bierny wobec zniewagi Naczelnika państwa — oświadcza, że ani urząd prokuratorski, ani mów-

ca nie mogli zająć stanowiska wobec broszury, bo nie mieli jej w ręku. Jeżeli chodzi o zniewagę popełnianą w pewnych oświadczeniach prasy, to urząd prokuratorski nie mógł wystąpić, ponieważ Naczelnik państwa nie życzył sobie, aby występował w obronie jego czci (w centrum okrzyki: Niech żyje Piłsudski!). Jeżeli chodzi o oszczerstwo, to urząd prokuratorski może wystąpić dopiero na życzenie strony poszkodowanej.

Posel Woźnicki (Wyzwolenie) zgłasza wniosek, według którego sejm stwierdza, że ustępy broszury, odnoszące się do osoby Naczelnika państwa i armii, mogą wyrządzić szkodę państwu polskiemu i potępia tego rodzaju wystąpienia polityczne. Sejm wyraża zdziwienie, że władza państwowa nie wystąpiła w obronie państwa.

Pierwszą rezolucję Wyzwolenia przyjęto 165 głosami przeciw 113; drugą rezolucję uchwalono znaczną większością głosów.

Po przemówieniu posła Godka, uchwalono wnioski: 1) wzywający rząd, aby w ciągu 2 miesięcy przedłożył sejmowi projekt ustawy o ubezpieczeniu robotników na starość; 2) aby przystąpił do opracowania dalszych ustaw społecznych.

Następne posiedzenie sejmku w piątek o godz. 4-tej po południu.

Podkomisye dla spraw górnośląskich rozpoczynają prace 9 grudnia.

BERLIN, 30 XI (A.W.). W drodze powrotnej z Genewy min. pełnomocny Targowski konferował w Berlinie z pełn. min. Schifferem. Ustalono siedzibę podkomisji polsko-niemieckiej w sprawie G. Śląska. I tak podkomisya kolejowo-ohradowa ma w Katowicach, woły i elektry-

w Zabrzu, finansów w Katowicach, poczt w Opolu, ceł w Bytomiu, węglowa w Katowicach, komunikacyjna i ogólna w Bytomiu, dla spraw mniejszości narod. w Bytomiu, ad. i i tracy i ubezpieczeń w Katowicach. Poszczególne komisje rozpoczną swą działalność 9 grudnia b. r.

Idea zbliżenia Anglii, Francji i Niemiec.

LONDYN, 30 XI (Pat.). Wolff Churchill wygłosił wczoraj wieczorem na bankiecie banków zamorskich mowę, w której świadczył, że sytuacja międzynarodowa nie jest beznadziejna. Przechodząc do konferencji waszyngtońskiej oświadczył, że polityka zagraniczna ustaliła się w układzie trzech mocarstw a mianowicie między Wielką Brytanią, Ameryką i Japonią. celem zabezpieczenia pokoju na Oceanie Spokojnym. Potrzebnym jest dalszy układ trzech mocarstw, a mianowicie porozumienie się i zbliżenie pomiędzy Wielką Brytanią, Francją i Niemcami o lemu odbudowy Europy i zabezpieczenia dobytka świata (oświadczenia). Niewątpliwie powiedzą niektórzy, że jest to nierozsądna idea, ponieważ tego rodzaju kombinacje nie mają widoków powodzenia, jednakże koniecznym jest usunięcie niebezpieczeństwa, wynikającego z obecnej sytuacji. Anglia nie może zerzyżać się z Niemcami kosztem Francji, Anglia ma zaufanie do geniuszu narodu francuskiego i pewna jest, że rozum narodu francuskiego dojdzie do przekonania, że tylko gwarancje ze strony Niemiec mogą przyczynić się do odbudowy Europy.

Rokowania angielsko-niemieckie.

BERLIN (ETE) 30. listop. Rokowania między przemysłowcami niemieckimi i angielskimi trwają. Wedle ostatnich pogłosek do Londynu przybyli Rathenau i Simons. W przyszłym tygodniu oczekują tu ambasadora angielskiego Abernethy, oraz przedstawiciela Anglii w komisji reparacyjnej. W kołach politycznych Berlina panuje w określeniu do rokowań londyńskich znaczny optymizm, zezwalający na przypuszczenia, że rokowania te zostaną niebawem ukończone, stwarzając przyszły węzeł między Niemcami a Anglią.

LONDYN 30. listop. (AW) Wedle „Daily Mail” delegaci angielscy przy komisji reparacyjnej przedłożyli rządowi angielskiemu sprawozdanie o położeniu finansowym Niemiec. Wedle krążących tu w kołach politycznych pogłosek gabinet angielski zaproponować ma 2- lub 3-letnie moratorium dla zapłacenia długów wojennych przez Niemcy. Miałoby to ułatwić utrzymanie normalnych stosunków w Rzeszy, która w dalszym ciągu miałaby spłacać niektóre odszkodowania w materiałach ludowlanych.

FRANCJA NIE DOWIERZA.

PARYŻ 30. listop. (Pat.). Havas, Prasa paryska podkreśla związek jaki najwidoczniej zachodzi dziwnym zbiegiem okoliczności pomiędzy podróżą Stinnesa i Rathenau do Londynu z jednej, a oświadczeniami lorda Curzona i zarzutami angielskimi przeciw układowi angielskiemu z drugiej strony. Poza tem Journal zwraca uwagę na pogłoskę, według której Bradbury podobno miał zalecać angielskiemu Foreign Office przyznanie Niemcom moratorium. Dziennik uważa, że byłoby co najmniej dziwne, gdyby krok podobny miał być przedsięwzięty poza plecami innych członków komisji reparacyjnej. Dziennik dodaje dalej, że komisja odszkodowań nigdy ani na chwilę nie zajmowała się podobnym projektem, przeciwnie jednogłośnie uchwalila, że Niemcy są w możności uiszczenia swoich zobowiązań, czego też rzeczoznawcy francuscy w dalszym ciągu nie przestają twierdzić, wbrew pewnym fałszywym wiadomościom. Dzienniki wyrażają również zdziwienie, że tego rodzaju rokowania mogłyby być wdrożone w Londynie podczas nieobecności głównego wierzyciela, jakim jest Francja.

Przejęcie kolei gdańskich przez Polskę.

GDAŃSK 30. listop. (Pat.). Przejęcie kolei gdańskich przez Polskę odbywać się będzie stopniowo. Oficjalnym terminem przejęcia jest data 30. bm. W tym dniu prezydent senatu Gdańska zwolni ze służby gdańskiej urzędników zarządu kolejowego. Będzie to jednak miarą na razie tylko znaczenie formalne, gdyż z niekiedy wyjątkami wszyscy doychczasowi urzędnicy kolejowi przejdą do służby polskiej, narazie do 1. stycznia 1922. Urzędnikom tym przysługuje prawo powrotu do Niemiec. Kasy kolejowe będą objęte natychmiast w całości w dniu 1. grudnia br., w którym też nastąpi objęcie wszystkich wagonów w Gdańsku osobowych i towarowych. W myśl decyzji komisarza Ligi połowa taboru kolejowego przypadnie Polsce, połowa zaś radzie portowej. Napisy na wagonach „Freie Stadt Danzing” zostaną na wagonach przypadających Polsce zmienione na P. K. P.

PPS. wobec gospodarki magistratu warszawskiego.

WARSZAWA, 29. XI.

Na posiedzeniu rady miejskiej, po wyborze nowego prezydenta m. Warszawy, St. Nowodworskiego, klub radnych P. P. S. stanowisko swoje określił deklaracją, występującą przeciw osobie nowego prezydenta, który jako minister sprawiedliwości ujawniał tendencję jątrzenia klasy robotniczej. Osoba nowego prezydenta nie daje gwarancji, że praca jego będzie bezstronna. Wobec tego klub radnych PPS. oświadcza, że będzie prowadził ostrą opozycję i na znak protestu opuszcza salę obrad.

P. P. S. O GOSPODARCE MIEJSKIEJ.

Onegdaj odbył się wiec, zwołany przez PPS., a poświęcony gospodarce miejskiej w związku z projektowanem przez rząd rozwiązaniem rady miejskiej. Radny tow. Jaworowski, zaznaczywszy, że odpowiedzialność za złą gospodarkę miejską w Warszawie ponosi w całości N. D., która wraz ze swemi folwarkami posiada większą absolutną (62 głosy na 120 radnych), poddał ostrej krytyce działalność rady miejskiej i magistratu, działalność, wypływającą z dbałości nie o dobrobyt ludności, lecz o kieszenie właścicieli domów.

Plan nowej Ligi Narodów.

WASZYNGTON 30. listop. W kołach politycznych głoszą, że prezydent Harding zamierza tak e Niemcy ściągnąć do nowego Zjednoczenia narodów, które ma być utworzone na miejsce dotychczasowej Ligi Narodów.

Plan Hardinga odnośnie do nowej Ligi o bejmuje:

1. Zjednoczenie wszystkich narodów, w luźnej organizacji, która nie będzie miała prawa jakiegokolwiek naruszania suwerenności żadnego państwa;

2. Utworzenie trybunału światowego, który rozstrzygać będzie wszelkie kwestye prawa międzynarodowego;

3. Utworzenie międzynarodowego Związku, który ma po dokładnem zbadaniu, usuwać wszelkie przyczyny wojny.

Są przewidziane doroczne zgromadzenia tej nowej Ligi. Mają do niej należeć nietylko wielkie mocarstwa, ale i drobniejsze państwa, o ile będą chciały brać udział w obradach.

Węgiersko-rumuńska monarchia naddunajska.

Plany magnaterii węgierskiej i rumuńskiej.

BAZYLEJA 29. listop. „Baseler Nationalzeitung“ w jednym z ostatnich numerów zajmuje się wyczerpująco planami zjednoczenia Węgier z Rumunią. Dziennik stwierdza, że plan ten posiada w obu krajach wielu zwolenników, przezwana nie w kołach magnaterii węgierskiej, która w ten sposób pragnie przyjąć z powrotem w posiadanie swych wielkich dóbr w terytoryach uzyskanych przez Rumunię po wojnie. Na Węgrzech wymyślono już dla tego planu określenie mowy o „utworzeniu silnej monarchii naddunajskiej“. W głu magnatów, którzy niedawno jeszcze byli zwolennikami Habsburga, aprobuje obecnie związek z Rumunią. Dziennik pisze dalej:

„Jeżeli ten związek się urzeczywistni, mała garstka uprzywilejowanej klasy wejdzie w posiadanie najżyźniejszego obszaru Europy. Politycznym tłem tego zjednoczenia jest wspólna obrota przed pierścieniem słowiańskim, który otacza Węgry i Rumunię. Sprawa posunęła się już tak daleko, że ułożono już projekty, dotyczące przyszłego wspólnego przedstawicielstwa ludowego, na wzór istniejącego swego czasu w monarchii austro-węgierskiej, które niezależnie od obu parlamentów rozstrzygało będzie o wspólnych sprawach“

Prasa starorumuńska i siedmiogrodzka zajmuje się codziennie omawianiem tych planów.

Sytuacja na Ukrainie.

WARSZAWA (Russpress). 30. listop. Współpracownik aj. Russpress dowiaduje się ze źródeł wiarygodnych:

Sytuacja na Ukrainie nie zmieniła się zasadniczo. Na linii Kijów-Zmierzynka bolszewicy wyparli oddziały powstańcze, które się również wycofały z linii Zmierzynka-Wapniarka. W ten sposób przywróconą została komunikacja między Kijowem i Odessa.

Pod Korosteniem powstańcy zachowują się biernie, strzegąc nieczynnej linii kolejowej Korosten-Nowogród wołyński.

Bolszewicy napierają na powstańców w dwu kierunkach: od strony Kijowa na południowy

zachód i od Mikołajewa i od Odessy na północ.

W miejscowościach, z których bolszewicy wyparli powstańców, ludność odnosi się do armii czerwonej bardzo wrogo, ponieważ bolszewicy stosują wszędzie czerwony terror, specjalnie do osób, podejrzanych o sympatyę dla powstańców. Inteligencja uchodzi przed bolszewikami i wstępuje w szeregi powstańców.

RYGA 30. listop. (Russpress) Komisaryat spraw zagranicznych wydał komunikat o skutkiem ostatecznym powstania na Ukrainie i zniesieniu oddziałów powstańczych. Sztab Tiumenika ma być, podobno, wzięty do niewoli, a on sam zbiegł w kierunku niewiadomym.

Rosya przerzeką pomoc Litwie kow. w sprawie Wilna?

WARSZAWA, 30 XI (tel. wł.). Dotychczasowy posł sowiecki w Kownie Aratow przeniesiony do Konstantynopola oświadczył reprezen-

tantom prasy kowieńskiej, że Rosya nie opuści Litwy kowieńskiej w sprawie Wilna.

Niemcy żądają odszkodowania za odstąpiony przemysł niemiecki.

BERLIN, 30 XI (Pat.). Electr. „Union“ donosi, że rząd niemiecki rozpatrywał wczoraj sprawę przesłania konferencji ambasadorów noty w sprawie odszkodowań dla przemysłu niemieckiego odstąpionego Polsce.

Egzekucye na Ukrainie.

BERLIN, 30 XI (Russpress). Dzienniki miejscowe otrzymały listę zakładników, wziętych w Kamieńcu i Winnicy i rozstrzelanych przez bolszewików. Ogółem rozstrzelano 217 osób, między którymi są przedstawiciele miejscowej inteligencji, duchowieństwa, b. obywateli ziemskich, oficerowie i chłopci.

Dymisyja franc. posła w Rzymie.

PARYŻ 29. listop. „L'homme libre“ podaje, że francuski ambasador w Rzymie Barrere zgłosił swą dymisyję. Powodem jego ustąpienia są ostatnie antyfrancuskie zajścia we Włoszech, wywołane pogłoskami, o rzekomem obelżywem wyrażeniu się Brianda na konferencji Waszyngtońskiej o armii włoskiej. Toż pismo powiada, że Francya we Włoszech została wyszydzona i zbita“. Ustąpienie Barrere'a jest konieczne ze względu, że nie posiada już dostatecznego autorytetu wobec rządu włoskiego.

Związki zawodowe w Niemczech.

Ze sprawozdania niemieckich związków zawodowych wynika, że w danej chwili istnieje w Niemczech 52 związków zawodowych, jednoczących 27.271 organizacy i 8,025 682 członków. Najliczniejszy jest związek robotników przemysłu metalurgicznego — 1,700.000 członków, następnie robotników rolnych — 700.000, transportowych — 570.000, włókienniczych — 490.000, budowlanych — 470.000, oraz górników — 450.000. Związków liczących przeszło 50.000 jest 12, mniej niż 50.000 członków — 25. Ze składek zebrano w ciągu roku 747,000.000 (mar. niem.), wydano 543,000.000; na zapomogi wydano — 104,000.000 i w czasie strejków — 108,000.000, na oświatę 58,000.000, na agitację 89,000.000, na administrację 182,000.000 (Russpress).

Konferencye gospodarcze z Czechami.

WARSZAWA, 30 XI (tel. wł.). Konferencye polsko-czeskie w sprawach gospodarczych rozwijają się pomyślnie. W całym szeregu spraw osiągnięto zupełne porozumienie.

Dziennikarze gdańscy o Polsce.

GDANSK. 30 XI (Pat.). „Danziger N. Nachr.“ i „Danz. Zeitung“ ogłaszają dziś pierwsze artykuły oparte na podstawie podróży dziennikarzy gdańskich do Polski. Autorowie z uznaniem podnoszą gościnność i życzliwość z jaką spotkali się w Polsce. Celem podróży było przede wszystkim zaznajomienie się ze stosunkami gospodarczymi Polski, oraz usunięcie panujących dotąd między Polską a Gdańskiem nieporozumień przez wzajemne poznanie się. Dzienniki wspomniane stwierdzają, że po stronie polskiej spotkano się wszędzie z uznaniem gdańskiej suwerenności, oraz, że w Polsce ujawnia się bezwzględnie dobra wola do sumiennego wykonania warunków traktatu gdańsko-polskiego.

Strejk w Berlinie.

BERLIN. 30 XI (Pat.). Wczoraj po południu pracownicy bezliskiej elektrowni przystąpili do strejku. Miasto jest pozbawione światła. Tramwaje nie kursują. Zakłady drukarskie nie pracują.

Konstytuanta w Rosyi?

LONDYN, 30 XI (Pat.). Wolff. Według „Daily Mail“ do Londynu donoszą z Moskwy, że Lenin zamierza na dzień 16 grudnia rozpisac wybory do konstytuanty.

Nadestane.

S YMPHONICZNY KONCERT
słynnej kapeli rodziny Feuerbergów
od 1-go grudnia 921 w kawiarni
SANS-SOUCI
Lwów: ul. Szajnochy.
Doskonała kawa, herbata i inne napoje.
Zimne i ciepłe przekąski.

Nowiny z dnia.

Lwów, 1 grudnia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

W czwartek o godz. 3.30 Uroczysta Akademia Listopadowa urządzona staraniem Międzyzwozkiej Akademickiej.

W czwartek o godz. 7.30 „Onegin“, opera w 4 aktach Czajkowskiego.

W piątek o g. 7.30 „Kobieta, która zabiła“, sztuka w 5 aktach Garriksa.

W sobotę o godz. 3 popoł. „Dziady“, sceny dramatyczne w 6 odsłonach A. Mickiewicza.

W sobotę o godz. 7.30 „Onegin“, opera w 4 aktach Czajkowskiego.

W niedzielę o godz. 11.30 rano „Koncert symfoniczny z udziałem Mogilewskiego na dochód Tow. Przewodniczącego.

W niedzielę o godz. 3 popoł. „Dziady“, sceny dramatyczne w 6 odsłonach Adama Mickiewicza.

W niedzielę o g. 7.30 „Roztwór prof. Pyta“, groteska w 3 aktach B. Winawera.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR „TEATRU NOWOSCI“, ul. Słoneczna.

We czwartek o godz. 7.30 „Ostatni walc“, operetka w 3 aktach Oskara Straussa.

W piątek o godz. 7.30 „Ostatni walc“, operetka w 3 aktach Oskara Straussa.

Bilety do Teatru Nowości sprzedaje kasa zamawiając w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień zaś przedstawienia od godziny 5 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaż Hermanów).

REPERTUAR „TEATRU MAŁEGO“ (Gródecka 2 b):

We czwartek o godz. 7.30 „Nina“, sztuka w 4 aktach L. Kampfa.

W piątek o godz. 7.30 „Nina“, sztuka w 4 aktach L. Kampfa.

REPERTUAR TEATRU ART-LITFRACKIEGO „UL“.

Program od 21 listopada. 1) Część koncertowa Ardea, Trouém, Bronowski, Michałowski, Mirski, Wikłński, Inni. 2) „Lady“, sketch. 3) „W starym piecu djabeł pali“, farsa. Dział art. dek. K. Kostynowicz.

REPERTUAR BIURA KONCERTOWEGO M. TIERKA.

Piątek 2 grudnia: Kazimiera Rychterówna.

Repertuar ukraińskiego teatru tow. Besida Sały Łysyckiej Szaszkiewiczza 5.

Czwartek dnia 1 grudnia: „Sprzedana narzeczona“, opera komyczna w 3 aktach Fr. Smetany (występ Ireny Turkewiczowej i Andrzeja Hajeka).

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ odbędzie się

dzisiaj o godz. 6 wiecz. Przedmiotem obrad będzie między innymi sprawa ochrony lokatorów, należy więc oczekiwać żywej dyskusji, gdyż obrońców kamieniczników w obecnej radzie jest trochę za dużo.

WYKŁADY O DANTEM. W piątek 2 bm. w Instytucie fizycznym (ul. Długosza 8) o godz. 6 wieczorem ks. prof. Wład. Żyła wygłosi odczyt p. t. „Skonografia dantejska“ (z obrazami świetlnymi). W piątek 9 bm. ostrzeli z serji dantejskiej wykład prof. Edwarda Porębowicza p. t. „Nowa sztuka Dantego“.

ULGI DLA INTELIGENCJI WE WSZYSTKICH TEATRACH MIEJSKICH. W wykonaniu uchwały Komisji teatralnej, dyrekcya teatrów zwraca się do wszystkich towarzyszy i zrzeszeń oświatowych, kulturalnych, korpusu oficerów, związków urzędniczych, robotniczych i t. p., którzy korzystają z 30-proc. zniżki cen biletów na poniedziałkowe przedstawienia, by reprezentami tych zrzeszeń i związków zgłaszali się w piątek i soboty między godz. 5—6 w g.n. sekretaryacie teatrów (gmach Wielkiego Teatru), gdzie po wylegitymowaniu się będą mogli otrzymać poświadczanie zniżkowych biletów.

WZNOWIENIE „ONEGINA“ Świątecznej opery Czajkowskiego, dawno nie granej na naszej scenie, odbędzie się dzisiaj, w czwartek w Teatrze Wielkim w pierwszorzędnym obsadzie. Dyryguje młody, utalentowany kapelmistrz Wolfstal, który dłuższy czas pracował nad tem wznowieniem.

„KOBIEĆTA KTÓRA ZABIŁA“ zejdzie niebawem z afisza teatralnego z powodu premiery „Kręgu interesów“. Piętkowe przedstawienie tej interesującej i efektownie wystawionej sztuki amerykańskiego pisarza, jaką jest istotnie „Kobieta

która zabiła“, odbędzie się w tym samym składzie, co dotychczas, z Barwińską w świątecznej roli Lavini Moorlanit.

IMMATRYKULACJA DODATKOWA. Pp. Studentów Politechniki lwowskiej nowo wstępujących jak i byłych odbędzie się w sali posiedzeń grona profesorów, I piętro, obok Rektora, dnia 14 grudnia br. o godz. 12 w południe dla wszystkich wydziałów. Interesowani mają jawnie z książkami legitymacyjnymi (zwyczajni), względnie kartami legitymacyjnymi (wolni). Po tym ostatecznym terminie immatrykulować tracą prawo otrzymania frekwencji.

ARESZTOWANI ZA KOMUNIZM, znajdujący się w Brygilkach, rozpoczęli we wtorek głodówkę. Powodem jest — jak aresztowani twierdzą — niepozwolenie im na korzystanie z prywatnej dostawy żywności, poza tem nie dopuszczanie wizyt znajomych osób, jakoteż wzbranianie się zarządu od udzielania im książek do czytania.

KURSA WALUT OBCYCH. Wczoraj w P. K. K. P. placeno: za dolara od 3.410—3.510 mk., za frank franc. 247, markę niem. 13.40, f. szterlingi 14.200, dolary kanad. o 15 proc. niżej od dol. Stanów Zjeđn.

Na giełdzie oficjalnej placeno: za dolara 3.400 mk., dol. kanad. 2.900, markę niem. 10—11, leje rum. 18—19, franki franc. 235, franki szwajc. 625, korony austr. stamp. 0.40, f. szterl. 13.500.

Na czarnej giełdzie placeno nieco wyżej obecnej waluty, lecz obroty tu były słabe, albowiem posiadacze obcych walut niechętnie je zbywają.

ŚCIGANIE WALUCIARZY. Policja w dalszym ciągu ściga waluciarzy wykupujących i podbijających w cenie obce waluty. Wczoraj aresztowano siostrę obu uwiecznionych Grünbaumów, oraz pannę biurową E. Grünwaldówną, za ęta w ich kantorze. W czasie rewizji u nich zabrano wszystkie książki kasowe i buchaltaryjne. W mieszkaniu ich aresztowano również jako podejrzanych o handel obcą walutą gólarza Przepiórkę, krewnego uwiecznionego Lutwaka, oraz Wernikowa z Rumunji. Przy Przepiórcie znalezione wiele brylantów i pereł, oraz około 600 dolarów.

W sprawie nadużyć walutowych w kantorze „Samopomoc“ przy ul. Legionów 33 prowadził dochodzenia komisarz pol. Chemiański.

Fryderyk Safir, lat 17, w ul. Legionów naga-bował przechodniów o dolary, które skupował. Ukarano go 24-godzinnym aresztem za — tamowanie komunikacji.

POŻARY. W konsumie robotniczym „Solidarność“ przy ul. Czackiego 7 od rury pipesyka zajęła się ścinka pruska. — W piwnicy realności przy ul. Żółkiewskiej 74 zajęła się ścinka. W obu wypadkach straż pożarna ogień ugasiła.

Z POGOTOWIA RATUNKOWEGO. Włodzimierz Brus, lat 43, blacharz, został potrącony przez wóz tramwajowy H-G, przyczem odniósł liczne kontuzje na głowie. — Złośliwy pies właściciela realności Fiecha przy ul. Szkarpowej 3, pokasał w rękę 22-letniego M. Salkana, akademika. Pogotowie rat. udzieliło im pomocy.

POŻAR MLYNA. Onegdaj w Nakonecznem, pow. Jaworów, spłonął młyn, należący do Kestlingera wraz z magazynami naladowanymi zbożem i męką. Szkoła wynosiła około 20 milionów marek. Ze Lwowa wyjechał na miejsce pożaru wywiadowcy, zachodzi bowiem podejrzenie podłożenia ognia.

ZAGINIENI. Feliks Kramer, zamieszkały przy ul. Gródeckiej 127 donosił policyi, że 8-letnią jego córką Janiną onegdaj po południu wyszedłszy ze szkoły kolejowej, nie wrócił więcej do domu. Dnia 23 z. m. z mieszkania przy ul. Kordeckiego 12a. wydał się 15-letni Adam Setnik i przypadł bez wieści. Zaginiony jest blondym; ubrany był w siwą kurtkę i brązowego koloru ubranie.

OCHRONIŁ SIĘ PRZED ZŁODZIEJAMI. Izidor M. Garlizer z Francji na wiadomość, że złodziejski fach we Lwowie kwitnie, w obawie przed okradzeniem, udał się do Gal. Banku kredytowego, ażeby tu zdepnować zbytnią gotówkę. Los jednak zrzucił inaczej, bo tu właśnie w poczekalni skradziono mu portfel z 60.000 mk. i dokumentami. Po pewnym czasie portyer hotelu „Britol“ wręczył posterunkowi pol., pełniącemu służbę na ulicy, portfel Garlizera, który znalazł podrzucony pod schodami w hotelu. W portfelu znalazłoby tylko dokumenty.

A WIĘC NIE BYŁA BLATNICZKA. Dnia 25. bm. podaliśmy wedle doniesienia policyjnego, że Zofia Ragan, zam. przy ul. Bema 1, 8 sprzedawała koldrę na placu Solskich, rzekomo pochodzącą z kradzieży u Anieli Kamowej, którą to koldrę zakwestyonowano. Obecnie komisaryat I. policyi donosi nam, że śledztwo wykazało mylność podejrzenia poszkodowanej, albowiem koldra ta była własnością Raganowej, którą też jej zwrócono.

WYWIEDLI ICH W POLE. Jan Dziuba i Michał Dunas nad ranem 22 bm. w lesie jaworowskim napadali na podróżnych i rabowali im co się dało. Dwaj posterunkowi pol. w Jaworowie, powiadomieni przez ogralonego, natychmiast siedli na wóz i udali się w pościg za bandytami. Obaj ukryli się w słomie, by nie spłoszyć rabusiów. Bandyci w lesie zatrzymali wóz w celu rabunku, lecz w tej chwili zostali ujęci przez ukrytych posterunkowych. Odstawiono ich do sądu w Jaworowie.

RÓŻNE ARESZTOWANIA. Paweł Szmagorowicz sprzedawał fałszywe brylanty za prawdziwe. Policja zamknęła go w „prawdziwej“ klatce.

Dawida Kruhamera z Polechowa aresztowano za kradzieże popełnione na szkodę tow. żyd. „Haschomer“.

Waleryan Luśiak usiłował zdeponować u Rudolfa Bilińskiego w Sygnówce kosz pochodzący z kradzieży kolejowej. Gdy Biliński sprzeciwił się temu Bucik pobił go dotkliwie. Powiadomiona o tem policja stwierdziła, że kosz ten wraz z rzeczami skradziono z rozbitego wozu w Bogdanówce. Sprawców tego włamania i kradzieży: Hawryłuka i Kiela aresztowano.

RÓŻNE KRADZIEŻE. Ze sklepu dr. Inhatowicza przy ul. Sykstuskiej 1. 25 skradziono towary, wartości 300.000 mk.

WIELKA KRADZIEŻ W GDAŃSKU. O włamaniu do kantoru Tow. Polskiej żeglugi morskiej w Gdańsku, donoszą, że włamywacze zabrali z kasy 2 i pół miliona marek p., 60 Mk. niem., oraz pewną ilość walut obcych.

UCIECZKA BANDYTÓW Z WIEZIENIA. Hryńko Ross i Kaminiec zbiegli z wiosną br. z więzienia w Brzeżanach i zorganizowali bandę, która dokonała licznych rabunków w tej połaci kraju. Po wielu trudach policja ujęła obu i odesłała do Brzeżan z pończuchami, aby obu dobrze sirzeżono. Onegdaj Ross rzucił się w wir i rzuca kluczyk, pochwycił go nożem i wydriszył mu browią, wraz z drugim bandytą Michakiem Iwanoczka wybiegli na kurytarz. Tu zranił dwóch dozorców i jednego aresztańca, poczem zbiegli z więzienia.

Przedwczoraj w nocy w Rohajynie wybito otwór w murze i tą drogą włamywacze dostali się do sklepu blawanego Wakschala. Tu skradli sukno i rózne materje wartości około 2 milionów marek. Policja podejrzewa o to włamywaczy zbiegłych z więzienia bandytów. Zarządzono za nimi pościg, lecz na razie bez rezultatu, gdyż ludność wiejska ukrywa bandytów przed policją.

— SANATORYUM DŁUSKICH dla chorób pier-siowych w Zakopanem, położone na Gubałowie, 5 km. od miasta, otwarte cały rok. Urządzenia sanitarne pierwszorządne. Staranna opieka lekarska. Ogrzewanie centralne, światło elektryczne, kuchnia wykwinna.

Zgłoszenia do Zarządu. —3

— ŚLAWNA ROSYJSKA TRUPA AKTORÓW z genialną artystką Wiolą Chłodną i Rinią, zn. komitą Mozżuchiną występuje w dramacie „Dama Pikowa“, opartym na dziele sławnego poety, tu Puszkina. Dramat ten wyświetlają obecnie w Marysience i Koperniku. Zwracamy naszą uwagę inteligentnej publiczności i artystów teatrów naszych i reżysjer i Warto zobaczyć grę rosyjskich artystów i reżysjer Mozżuchina. Akcja rozgrywa się w epoce rococo. Prześliczne kostiumy, stylowe meble i rekwizyty — stanowią wspólnie tło dramatu, którego piękności poetyckie i myślowe wydobyte tu zostały środkami wysokiej artystycznej mi. Muzyka, złożona z utworów Czajkowskiego, podnosi n.s.rój tego pięknego dramatu.

Wstrząsający wypadek na dworcu kolejowym.

W ub. wtorek około 11-tej godziny w nocy na dworcu głównym we Lwowie zdarzył się wypadek, który na zebranych podróżnych wywołał wstrząsające wrażenie.

35-letnia Mindla Kalinsohn, żona kupca z Felsztyna, gubern. południowej, jechała do swych krewnych zamieszkałych w Konarnie. We Lwowie na dworcu głównym, przesiadając z pociągu, pośliznęła się pchnięta przez cisnący się tłum pasażerów, upadła na tor i w tej chwili

znalazła się pod kołami

nadjeżdżającego pociągu. Widzowie przerażeni sądzą, że nieszczęśliwa została zmiażdżona zupełnie. Po przejechaniu wozów przeniesiono ją na peron i przekonano się, że przejechana żyje, więc zawezwano Pogotowie ratunkowe. Przy zaopatrzeniu skonstatowano, że poza kontuzjami kolan wozów zmiażdżyły K. obie stopy i prawe udo. Po udzieleniu pierwszej pomocy odwieziono ją w stanie groźnym do szpitala.

Głodówka więźniów politycznych.

WARSZAWA 29. listop.

W związku z ucieczką więźniów z więzienia zw. Pawiakiem — o czym donosiliśmy — postanowiono ściśle przestrzegać przepisów więziennych. Dotknęło to między innymi więźniów politycznych, którzy korzystali z różnych ulg: cel ich nie zamykano, pozwalając na wzajemne odwiedziny, pozwalano na czytanie wszelkich pism i palono światło w celach ich dłużej niż w celach więźniów kryminalnych.

Cofnięcie tych ulg wywołało ferment wśród więźniów politycznych, t. j. komunistów oraz grupę więźniów kryminalnych, oskarżonych o szpiegostwo na rzecz innych państw.

Wobec tego więźniowie polityczni wystąpili z żadaniami stosowania dawnych względem nich uchyleń od regulaminu więziennego i na

poparcie swych żądań zagrozili głodówką.

Naczelnicy poszczególnych więzień o żądaniach więźniów zakonu i cowali władzom naczelnym i prokuraturze. Więźniowie rozpoczęli strejk, który w poszczególnych więzieniach ma przebieg następujący:

Przy ul. Dzielnej odmówili przyjmowania posiłku więźniowie w jednej z cel.

Przy ul. Długiej do głodówki przystąpili wszyscy więźniowie polityczni w liczbie 8.

W areszcie centralnym ogłoszono jednodniową głodówkę na znak protestu.

Więźniowie nie tylko nie przyjmują posiłku więziennego, ale odmawiają również przyjmowania przesyłek żywnościowych od rodzin i patronatu nad więźniami.

Przymusowy wykup nieruchomości ziemskich.

Komisja Okręgowa Ziemska we Lwowie na posiedzeniu w dniu 24. listopada 1921 r. uchwaliła z powodu nieprawidłowej gospodarki i samowolnej parcelacji, przymusowy wykup następujących dóbr:

- 1) Fitków, w powiecie nadwórniańskim, własność Akihy Schreiber'a;
- 2) Powitno, w powiecie gródeckim, własność Rużina, Henryka i Maryi Waldmannów;
- 3) Liwce, w powiecie sokalskim, własność masy spadkowej po Simche Traub'e;
- 4) Wakance, w gminie Nagorzanka, powiat Czortków, własność Henriety Pilpel.

Nadto zaopiniowała, iż należy, z tych samych powodów, wdrożyć postępowanie, celem przymusowego wykupu dóbr:

- 1) Bratyszów, w powiecie tłumackim, własność Julii Abgarowiczówny;
- 2) Jackówka, w powiecie tłumackim, własność Naftalego i Reginy Rohatynów.

Z państw. fabryki obróbki drzewa

Na gospodarce „państwowej“ w tej fabryce, dochodzą nas w dalszym ciągu skargi, że przyjęto tam „denudatorów“ do pracy, mimo że tu jest robotnicy nie mogą pracy znaleźć i rząd rzekomo bardzo się troszczy, aby to groźne przesilenie złagodzić.

Za mieszkanie ściągają się tam robotnikom po 100 mk. dziennie.

Do gospodarki tej jeszcze wrócimy, dziś zwracamy na nią uwagę władz, których obowiązkiem jest staranie się, aby bezrobocie nie rozrosło się w klęskę, i ażeby w państwowej instytucji robotników nie wyzyskiwano.

Ruch artystyczny.

OTWARCIE WYSTAWY RYSUNKÓW PORTRETOWYCH Z XV.—XVII. W.

Lwów, 30 października.

(.) Ciekawą wystawę można oglądać obecnie w Muzeum Lubomirskich.

Zarząd Muzeum bowiem, w celu zaznajomienia

szerszych sfer z materiałem artystycznym, przechowywanym w Ossolinum wstawia na widok publiczny zbiór rysunków portretowych mistrzów dawnich XV.—XVII. stulecia, w światłodrukach barwnych.

Bezenną oryginalność tych portretów znajdują się w światłowych i w tytulach naukowych jak Biblioteka Narodowa w Paryżu, oraz słynny Instytut Sztuki w Frankfurtu.

Doskonałe reprodukcje, oddające nawet barwę i rodzaj materiału, na jakim rysowali dawni mistrze, nadają tak wiernie charakter oryginałów, iż widać wyraźnie pędzla i samego delfta. W tym też leży wartość poniekąd dydaktyczna tego rodzaju wystaw.

W piątek, jaśniejszy zebrał się pokójna kolekcja tych niezwykle zajmujących rysunków. Widniały tu dwa szkice rękowe Rembrandta, przeróżne portrety, szkice: holenderskiej, francuskiej, niemieckiej, włoskiej, wykonne najrozmaitszą techniką, ołówkiem, piórem, sepią i t. p.

Wśród nich rodzajowych zwraca uwagę rysunek Johana Grafa (szk. niem.), Gerarda Ter Borch'a (Młodzi nie grający w karty — szk. hol. 1617—1681), Jona van Deift (Mężczyzna z psami — szk. hol. 1617—1681), ciekawy w kompozycji, D. Holra (Dwie kobiety i dziecko przy stole — szk. hol. 1600—1656) i in.

Subtelność i głębia portretów współczesnych, pełne wyrazu oblicza stronów, widniały w dziełach Filippa de'Addy (szk. włoska 1457—1500), D. Dou's'a (szk. hol. 1618—1675), Fr. Cloueta (szk. franc.), Giov. Fr. Barbieri (Quem la H. S. Bohem, Carina (fr.), Duvalca (fr.), Mi-revelta (hol.), G. Mats'u (hol.), Duns tera (fr.), F. de Champeine (fr.), G. Davida (niderlandz.), J. L. Nicolaesa Maes (hol.) i w. in.

Ogromnie interesujące są rysunki Holbina, (Studyja do papieża i doświadczenia), oraz Dürera.

Ogłaszać otwarcie tej wystawy, Zarząd Muzeum Lubomirskich podał do wiadomości publicznej, będącym niejako wstępem do dalszych, planowo obmyślonych wystaw, które dadzą publiczności lwowskiemu społeczeństwu i w szczególności artystycznym, znajdującym się w Muzeum w dogodnym przechowaniu, ale szczerzym koleżanom prawie niedostępnym. Przepisano zebrać Pawłowiczów, z adający się obecnie w Ossolinum, również ma dostarczyć materiału do tych wystaw.

Zemiarowi temu należy szczerze przykładać i życzyć pełnego powodzenia tak kulturalnej misji.

Towarzystwo Ochrony Lokatorów

zwołało Walne Zgromadzenie na niedzielę dnia 4. grudnia b. r. o godz. 10-tej r. do sali Ratuszowej. Na porządku dziennym

1) rządowy projekt zmiany ustawy o ochronie lokatorów.

2) kwestya mieszkaniowa w miastach.

Członków, jakoteż gości z grona lokatorów uprasza się o liczne przybycie.

Komunikaty.

× SW. MIKOŁAJ PRZYBĘDZIE już 4 grudnia, w niedzielę, o godz. 4 po południu do lokalu Ligi kobiet przy pl. Akademickim 1, gdzie przygotowuje wiele niespodzianek i rozrywek dla grzecznych dzieci. Dochód ze wstępu, wynoszącego 80 marek, przeznaczony na Ochronę im. Józefa Piłsudskiego.

× DO KOL. POMOC. TECH.-DENT. Z OKRĘGU WOJEWÓDZTWA STANISŁAWÓW. Uprasza się kol. we własnym interesie, aby złożyć pisemne lub ustne zgłoszenia do Związku pomocników tech.-dent. celem wciągnięcia ich na listę swych członków. Sprawa bardzo ważna. Zgłoszenia na ręce kol. Vesely, Stanisławów, Sapieżyńska 3.

Różne.

RUSINI NA UNIWERSYTECIE JAGIELLONSKIM. Z Krakowa donoszą: Po zamknięciu terminu zapisów na Uniwersytecie Jagiellońskim obliczono, że w roku bieżącym studjuje tu 109 Rusinów, z czego 10 ze Wschodniej Małopolski i 19 z Ukrainy Naddnieprzańskiej.

PODWYŻSZENIE STOPY PROCENTOWEJ W BANKACH POZNAŃSKICH. Z kół bankowych poznańskich donoszą, iż banki należące do Związku Banków Polski za niedawno podwyższyły stopę procentową od wkładów gotówkowych.

ZI ZD FABRYKANTÓW MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH. W Warszawie odbywa się zjazd fabrykantów maszyn i narzędzi rolniczych. Omawiane będą sprawy kryzysu w przemyśle metalowym, w przemyśle maszyn i narzędzi rolniczych, sprawy celne, importu i eksportu maszyn i narzędzi rolniczych.

ODJĘCIE PRACY W FABRYKACH ŁÓDZKICH. Na skutek uchwały Rady ministrów co do udzielenia kredytu fabrykantom łódzkim, część fabryk tamtejszych, poczynając od poniedziałku, będzie znów czynna przez 6 dni w tygodniu. Pozostała część fabryk robi także przygotowania co do wprowadzenia normalnej 6-cio dniowej pracy.

Z CZELADNIKA SZEWSKIEGO — DOKTOREM FILOZOFII. W tych dniach odbędzie się na krakowskim uniwersytecie promocja dawnego czeladnika szewskiego, niejako Fische'a, na doktora filozofii Czapak po pracy zawodowej oddał się nauce szkolnej, a w 20 roku życia wtapiał do 6 klasy gimn. Podczas wjny do tał się do niewoli rosyjskiej, gdzie wyuczył się 7 języków. Po powrocie z Rosji w r. 1918 złożył egzamin dojrzałości i zapisał się na uniwersytet. Fische'a uczy 28 lat.

18-TA MIĘDZYKRAJOWA WYSTAWA SZTUKI W WENECYI. W kwietniu 1922 odbędzie się w Wenecji międzynarodowa wystawa sztuki. Państwo oficjalnie udzieli w niej niebiżuterii pozostawiając inicjatywę związkowi artystycznym.

WILHELM HANDLARZEM DRZEWA. Wilhelm Hohenzollern w zapale oszczędnościowości został handlarzem drzewa. Nie piluje już drzewa do rozrywki, lecz w celach zysu, i nie ręcznie, lecz przy pomocy piły poruszanej elektrycznością. Szczęśliwie zaś drzewo po cenach tak niskich, że wyłącza wszelkie miejscowe współzawodnictwo holenderskie. Wobec wysokich cen węgla, drzewo Wilhelma Hohenzollerna cieszy się wielkim popytem.

Nauczycielka w siódmach małomiast. kacyków szk. w Stryju.

STRYJ, w listopadzie 1921.

Pani O... nauczycielka szkoły ludowej w Stryju, jeszcze kilka lat przed wybuchem wojny, ośmieliła się sięgnąć po wyższe stanowisko i założyła liceum dla dziewcząt. Energią swoją i niestrudzoną pracą doprowadziła zakład do pełnego rozwoju. Nie dawało to spokoju, zawistnym współpracownikom, którzy nie mogli się pogodzić z faktem, że kobieta nie mająca kwalifikacji dla dalszego kształcenia dziewcząt, starali się też wszelkimi środkami doprowadzić do ruiny założycielkę i jej zakład.

Co pozostawało pobożnym życzeniem w czasach normalnych — zrealizowano w dniach zawieruchy, podczas ukraińsko-polskiej wojny. — Zrobiono ją z miejsca ukraińską i wrogiem państwa polskiego.

Oszczęstwa były skuteczne — zawieszono ją w czynnościach, lecz po ściśle przeprowadzonym śledztwie została zrehabilitowana w sierpniu r. 1919 i zaliczona do grupy A, t. j. do grupy, która nie urzędowała za rządów ukraińskich. W styczniu r. 1920, została ponownie z przyczyn jej nieznanych zwolniona ze służby. Po przesłuchaniu jej i świadków zrehabilitowano ją. Oświadczył jej to referent Rady szk. kr. we Lwowie, p. prof. Lehnert. To samo powtórzył

jej w biurze Rady szk. okr. p. Boguniewicz, referent komisji rehabilitacyjnej i pokazał jej akt z dnia 8. lipca r. 1920, którym została zrehabilitowana i wezwana do przysięgi. Komisja rehabilitacyjna wysłała równocześnie takie samo zawiadomienie do Rady szk. kraj., do R. okr. i do interesowanej. Lecz interesowanej aktu nie doręczono, a p. inspektor Taras oświadczył jej, że sprawa jej jeszcze nie zatwierdzona. We Lwowie kazano jej w lipcu objąć czynności służbowe, p. inspektor w Stryju nie przyjął tego do wiadomości. Nie wypłacono jej dodatku ewakuacyjnego, po który kilkakrotnie jeździła, narazona na zaciąganie długów i dopiero w grudniu rzucono ją na wieś.

Kilkakrotnie już prosiła ona o wytoczenie dyscyplinarki, by nareszcie się dowiedziała skąd wiatr wieje, gdzie tkwi jej zbrodnia, za którą jest karana w permanencyi. W tych dniach doczekała się zawiadomienia, że przeciw niej toczy się dyscyplinarka. Pytanie, czy stanie się sprawiedliwość zadość, czy nareszcie położy się kres kampanii oszczerczej, złośliwych osobników, którzy żyją z dręczenia kochanych bliźnich?! Podobno p. kurator Sobiński miał gdzieś powiedzieć, że wobec kacyków prowincjonalnych jest bezsilny!

Tarnopolscy pezetkowcy przy robocie.

(Korespond. własna).

TARNOPOL, w listopadzie 1921.

Dnia 9. z. m. zwołał zarząd PZK. w Tarnopolu zgr. miedz. ni. informacyjne względnie organ. iacyne, na które przyjechało dwóch referentów ze Lwowa i Warszawy. P. P. Laba i Sawicki i Jachimi. czuk prowadzili agitację, aby sprowadzić na to zgr. miedz. jak największą ilość uczestników, jawiło się też na nim, aż 14 członków P. Z. K., w tym kilku urzędników i robotników sekcyjnych z Lanowic, przeważnie ni. Moskai, którzy po polsku nawet mówić nie umieją.

Natomiast stanęła murem w kilka osób członków Z. Z. K., by się przypatrzeć warcholskiej robocie na gruncie tutejszym.

Zgr. miedz. ni. zag. i. kole. emistrz Jachimi czuk, poczem przystąpiono do wyboru przyzdyum. Członkowie Z. Z. K. zaproponowali do przyzdyum kol. Koczarskiego, natomiast znany już z I. m. Szanownego Pi. ma p. Laba i wicz postawił wniosek, aby wybrano przewodniczącym jego chlebodawcę p. in. Sawickiego. Wniosek o. ków Z. Z. K. przeszedł przygniatającą większością bo 78 głosami, wniosek p. Laba i wicz za upaść, bo otrzymał zaledwie 12 głosów. Zobaczyli to p. Jachimi czuk a wyobrażając sobie, że jest na przeszkodzie między terroryzowaną pa. l. w. robotniczą, zaczął zachęcać zgr. miedz. ni. by głosowali na litę P. Z. K. słowami „podnoś ręce do góry“, co zostało przyjęte burzą śmiechu i protestami ze strony zgr. miedz. ni. Pezetkowcy widząc, że wszystko im się wyrzywa z rąk zaczęli protestować, że oni zaprosili tylko członków P. Z. K.

I zaszedł wówczas fakt ni. spodziany dla zgr. miedz. ni. powstał p. in. p. Pfisterer i rozwił zgr. miedz. ni. motywując tem, że on udzielił sali westybulu kasowego na zgr. miedz. ni. i on odpowiada za porządek. Należy napiętnować za-

chowanie się p. insp. Pfisterera, który w swej zajadłości nie chciał zrozumieć, że wszędzie i zawsze, tylko przewodniczący zgromadzenia albo organ władzy politycznej mogą je rozwiązać. Po swym bohaterstwie czynnie p. insp. Pfisterer zapytał głośno kto jest za P. Z. K. i odzilił 14 osób, składających się z Moskai, Rusinów i kilku Polaków, a członków Z. Z. K. wezwał, by o. u. cili salę.

Po tem, godnym napiętnowania zajściu, wszczęła się bezładna sprzeczka i dzięki tylko jednemu, udało się konflikt załagodzić i nie dobieść do skandalu, poczem zgromadzeni członkowie Z. Z. K. opuścili salę.

Pozostało na sali kilkunastu pezetkowców, do których przemawiało kilku mówców, między innymi P. Surnski pisarz z Lanowic, który w swej zaciekłości (po polsku dobrze nie umie) zaczął krzyczeć, że ci którzy wyszli ze sali są bolszewikami i obrzucając st. i. m. obelg członków Z. Z. K., a bezpartyjny p. insp. Pfisterer nie uważał za stosowne stanąć w obronie personalu i nie dał temu przybłądzie należytej odprawy.

Drużym mówcą był członek Z. Z. K. p. Skrzypek, który mówił: robotnicy powinni 24 godzin pracować. Do takiego wystąpienia nakłoniło p. Skrzypka ordynarne lizunstwo.

Nieulane zgromadzenie rozbijaczy ruchu zawod. wśród kolejarzy i stanowców wystąpienie tych ostatnich przeciwko kilku warcholom przekonało jak najdowodniej, że kolejarze tarnopolscy są doskonale uświadomieni o charakterze roboty P. Z. K. Na gruncie tarnopolskim ruch ten nie ma najmniejszych szans rozwoju i na to nie poradzi protekcyja urzędników, Łabaziewiczów i Pfistererów.

Sprawy partyjne.

* BACZNOŚĆ KELNERZY! Miejscowe Koło P. P. S. otrzymało nowe legitymacje i znaczki, które rozdzieli między członków i nowowpisujących się w sobotę 3 grudnia 1921, o godz. 10 rano w sali Związku, Rynek I. 3, II. p.

W tymże czasie odbędzie się posiedzenie, na którym wygłosi referat tow. Skalak. Jawcie się licznie i punktualnie!

* ZAWIADAMIA SIĘ organizacje i Koła P. P. S., że Sekretaryat otrzymał już nowe marki partyjne. Zamawiać należy w Sekretaryacie PPS. dla wschodniej Małopolski, Lwów, Sykstuska I. 21, II. p.

3 ruchu robotniczego.

§ KONFERENCYA ZARZĄDÓW KLASOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbędzie się w piątek 2 bm. o godz. 7 wieczór w lokalu Rynek I. 8, I. p.

§ OKRĘGOWA KOMISYA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH zwraca się do Zarządów Organizacji Zawodowych, które dotychczas tego nie uczyniły — o nadesłanie dat, podanych w piśmie, wysłanym do wszystkich Zarządów i o odprowadzenie do kasy Komisji przyprowadzających na nie należytości. Wezwanie to dotyczy również Organizacji prowincjonalnych.

Czas odnowić przedpłatę na grudzień!

3 muzyki.

KONCERT JOZEFA SZIGETI 25.

listopada 1921.

Węgierski skrzypek Józef Szigeti który wystąpił onegdaj z koncertem w sali Tow. muz., winien być zaliczony do pierwszorzędných skrzypków współczesnych. Cechuje go wielka muzykalność, piękny soczysty ton i duża technika.

Czystość gry, dobra szkoła, a naówczas wszystko sposób podawania wykonywanych utworów i śpiewność jego frazy są godne uznania. Jeżeliby jednak szło o zwrócenie uwagi na pewne mankamenta, które należałoby usunąć w interesie nieskazitelności produkcji tego artysty, to zaznaczam, że owe mankamenta dotyczą dwóch działów: technicznego i muzycznego. Mianowicie technika prawej ręki wykazała małe braki przy smyczkach zwanych „détaché“ i „arpeggio“, czego objawem było szypienie i nieładny dźwięk przy szybkim tempie. Szczególnie silnie wystąpiło to w preludjum E-dur Bacha, które wskutek tego, wyszło miejscami nieco „drapato“. Nadto smyczkowe arpeggia w „Zefirze“ Hubaya, nie brzmiały jasno i twardo, jak to być powinno. — Lewa ręka jest prawie, że nieomylna.

Co do usterek natury muzycznej zauważyć należy, że było ich bardzo niewiele i odnoszą się głównie do tempa. I tak n. p. obydwie menuety i Loure ze sonaty E-dur Bacha, były odegrane odrobinią za wolno, zaś rytm, szczególnie w menuetach przydałby się cokolwiek wyraźniejszy. Natomiast Sicilienne (Francoeur — Kreisler) była odegrana za szybko, wskutek czego otrzymała ona rytm taneczny zamiast właściwej śpiewności. Prelud (Pugnani — Kreisler) wymaga więcej frazowania, ponieważ w przeciwnym wypadku przybiera charakter egzercycyi nawet dość niewyszukanej.

Pozatem jednak cały program, obejmujący prócz wyżej wymienionych utworów kompozycje Händla (Sonata D-dur Nr. 4.), Corellego (La folia), Paganiniego (caprice E-dur), a szczególnie Dvoraka (taniec słowiański) — został odegrany wspaniale i śmiało moge powiedzieć, że Józef Szigeti będzie zawsze u nas entuzjastycznie witany, jako znakomity skrzypek. Powodzenie miał ogromne.

Akompaniował bajecznie dr. Edward Steinberger.

O ile sama produkcja muzyczna dała wielką satysfakcję licznie zgromadzonej publiczności, o tyle niska temperatura na sali była bardzo niemiłą niespodzianką. Sala nie ogrzana dostatecznie, jakieś przeciągi wiejące od sufitu — czego dawniej nie było — kurytarz okropnie zimny, wszystko to dało się nam należycie we znaki. Już w połowie programu prawie cała publiczność siedziała w płaszczach i futrach. Zarząd sali powinien koniecznie liczyć się ze zdrowiem publiczności i nie dopuścić na przyszłość do tego, by koncert odbywał się w zimnej sali.

Z najbliższych koncertów, jakie są zapowiedziane, budzi w sferach muzycznych ogromne zainteresowanie, kompozytorski koncert Witolda Friemana, naznaczony na dzień 13. grudnia b. r.

Władysław Gołębiowski.

NADEŚLANIE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr W. LAUTERSTEIN

b. ciew. kliniki dermatolog. w Berlinie, b. sekund. szpit. powst. powrócił i ord. Lwów, Sykstuska 37, (róg Słowackiego)

W sprawach tego działu odnosić się należy do Komisji Związku Kas chorych Mił. polski i Śląska
L W Ó W
ul. Kopernika 1. 6. II. p

OCHRONA PRACY

Dział poświęcony sprawom ochrony i ubezpieczeniu pracujących.

Wychodzi
na tydzień
jako organ
Komisji Związku Kas
dla chorych.

Ubezpieczenie od wypadków.

Ubezpieczenie od wypadku było zawsze przedmiotem skarg i zażaleń pracujących. Dość ciekawo dobor podlegających ubezpieczeniu, renty obliczane wedle teoretycznych tabel, długotrwałe dochodzenia i załatwienie spraw, skutkiem tego nader opóźnione, to wystarczy chyba, że skarg musiało być sporo. Wyliczyliśmy tu tylko te braki, które ustawa i jej wykonanie przyniosły z sobą. Nie chcemy dziwić wznawianie skarg i zażaleń, jakie powodowało przeprowadzenie ubezpieczenia. Nie chcemy zwracać się przeciwko tym, którzy n. p. wnosili zażalenie na przewodniczącego Sądu rozjemczego, gdy ten Sąd przyznał kalesce 10 proc. więcej, aniżeli Zakład uważał za potrzebne. Mamy nadzieję, że te czasy minęły i że przyjdzie wreszcie do tego, że i Zakład ubezpieczenia od wypadku, jak to czynić powinno wszystkie instytucje ubezpieczenia pracujących będzie stosował ustawę jak najkorzystniej dla ubezpieczonych i będzie czynił wszystko co możliwe, aby świadczenia swoje uprzystępnił dotkniętym wypadkiem jak najszybciej i jak naobszerniej.

Burokracyzm, który się wkradł w instytucje ubezpieczenia pracujących musi zginąć. Przedmiot ubezpieczenia, człowiek pracujący, musi nabyć przekonania, że instytucje ubezpieczenia pracujących mają tylko jedno zadanie, obowiązek dbania o to, aby ubezpieczony doszedł do swoich świadczeń szybko i w zupełności. Prawdą jest, że Zakład ubezpieczenia od wypadku zależy od władz politycznych I. instancji. Konieczność współdziałania tych władz jest niestety jedną z głównych przyczyn, dla których działalność Zakładu jest powolną. Wyższe władze muszą tu wglądać i muszą pouczyć podwładne instancje, że ważne są sprawy polityczne, policyjne, weterynarskie, wojskowe, przemysłowe i dalszych dwa tuziny różnych spraw poruczonych załatwieniu starostw, ale nie mniej ważnym jest załatwienie spraw kalek, uszkodzonych w czasie pracy, czekających z utęsknieniem załatwienia renty ubezpieczeniowej. Lecz mniejsza jeszcze o tę, gdyby ta renta przynajmniej odpowiadała i utracie zdolności do pracy i potrzebom okaleczającego.

Wyszła wprawdzie nowela, która nie zna granicy płacy ubezpieczonej i przyznaje okaleczalnemu rentę, stosownie do procentu niezdolności do pracy tak wysoką, ile wynosi istotny jego zarobek liczony wstecz od wypadku cały rok. Ustawa wyszła dnia 7. lipca, i aż do 7. lipca roku następnego dotknięci wypadkiem pokutować będą za opóźnione uchwalenie noweli. Aż do tego czasu bowiem, licząc ubezpieczonego zarobek rok wstecz, liczyć powinien Zakład do 7. lipca b. r. zarobek ubezpieczony niski z granicą austriackiej ustawy, a od 7. lipca zarobek istotny. Jak dotąd, liczy Zakład ciągle wedle austriackiej ustawy nieuwzględniając noweli, która wyszedłszy 7/7 nakazuje liczyć istotny zarobek ubezpieczonego. Dotąd jeszcze nie wyszła decyzja w sprawie dodatków drożyznianych do rent. Zapowiedziana nowela już uchwalona. Zakład starał się usilnie o rychłe doprowadzenie do skutku noweli, ale zupełnie tak samo powinien się starać, aby jak najszybciej weszło w życie rozporządzenie o dodatkach drożyznianych do dotychczasowych rent, rozporządzenie, które powinno kres położyć karykatuże ubezpieczenia wyrażającej się w rentach, które na kpiny z ludzkiego nieszczęścia wyglądają.

Nie wchodzimy w szczegóły, nie chcemy dzisiaj cytować cyfr, uważamy jednak za nasz obowiązek zwrócić uwagę tak Wydziału Zakładu ubezpieczenia od wypadków, zwłaszcza dbałości o ubezpieczenie pracujących przewodniczącemu tego Wydziału, jak też wszystkich interesowanych czynników, a przede wszystkim posłów sejmowych na konieczność przyspieszenia rozporządzenia o dodatkach drożyznianych,

do rent wypłacanych przez Zakład ubezpieczenia od wypadków na podstawie austriackiej ustawy. Czynimy to przede wszystkim w interesie pobierających renty, którzy niejednokrotnie pobierają takie renty, że po opłacie porta, za przesłane pieniądze może im jeszcze zostanie na jednego papierosa a może i tyle nie. Czynimy to także w interesie Kas chorych, które już w ustawie pokrzywdzone, ponoszą często kroć oprócz stałego wydatku za pierwszych 28 dni po wypadku znaczne wydatki na okaleczających, ubezpieczonych od wypadku po nad tę normę, jaką im wypłaca Zakład ubezpieczenia.

A trzeba wziąć pod uwagę, że dzisiaj te wydatki są bardzo poważne, bo różnica pomiędzy rentą przyznaną, a zasiłkami wypłacanymi w Kasie nie licząc kosztów leczenia, jest tak wielką, że renty zakładowe wprost odliczać się nieopłaci. Wiadomo nam, że wydanie rozporządzenia nie zależy od Zakładu, ale wiadomo nam także, że takie rozporządzenia trzeba wydeptywać, trzeba za nimi chodzić, urgować, i u referentów i u wyższych czynników, bo jak się będzie na rozporządzenie czekało, aż ono przyjdzie, to kpiny z kalek będą dalej istniały w formie rent wypłacanych przez Zakład i to tak długo, aż waluta napowrót nie wróci do tego stanu, jaki istniał, gdy renty te przecież jakieś miały znaczenie.

Wyjaśnienia.

Nie ma osobnych list dla członków Rady i ich zastępców. Lista kandydatów powinna zawierać dwa razy tyle nazwisk, ile dana grupa ma wybrać. Skoro po głosowaniu okaże się, że pewna liczba wybranych odpowiada tej liście, n. p. 8 jest z tej listy wybranych, to ci zostają członkami Rady. Gdyby któryś z nich został wybrany do Zarządu, wyjechał, przestał być członkiem Kasy, lub wreszcie umarł, to począwszy od 9-go na tej liście unieszczonego po kolei powołuje się zastępcę.

Każdy na liście unieszczonego kandydat musi podpisać oświadczenie, że wybór ewentualny przyjmuje.

Przy ukonstytuowaniu się Rady mogą być tylko członkowie Rady, bo zastępcy członków Rady wchodzi dopiero w urzędowanie, gdy, któryś z członków Rady ustępuje.

Wielokrotnie podawaliśmy już do wiadomości, że do Zarządu mogą być wybrani nie tylko członkowie Rady, ale że Rada wybiera Zarząd tak z członków Rady jak i z poza Rady. Członkiem Zarządu może być każdy członek Kasy, mający bierne i czynne prawo wyborcze.

Prezes nowej Rady kieruje wyborami do Zarządu, nie znaczy to jednak, aby on układał listy kandydatów. Listy kandydatów do Zarządu mają być przedłożone przewodniczącemu Rady i muszą być zaopatrzone w 5 podpisów członków Rady, którzy sami nie są kandydatami. Ten przepis re ułaminu wyłocznego wskazuje na to, że jest życzeniem, aby poszczególne kierunki reprezentowane w Radzie układały listę i podpisywały tę listę i przedkładały prezesowi. Nie wykluza to możliwości, ułożenia ogólnej wspólnej listy, która w takim wypadku bez głosowania należy ułożyć jako Zarząd Kasy.

Z powyższych wyjaśnień wynika, że na posiedzenia komisji ującej Radę Kas; zaproszenie należy z głosem dźwięcznym tylko członków Rady. Można zaprosić także zastępców, którzy jednak mogą być tylko widzami i słuchaczami. Na tym pierwszym posiedzeniu można wybrać Komisję rewizyjną i Komisję tożeczną. Rada Kasy nie jest krępowana co do wywołania Komisji

rewizyjnej i komisji rewizyjnej, może ona członkami tej Komisji wybrać członków Kasy, mających bierne i czynne prawo wyborcze bez względu na to, czy są członkami Rady czy nie.

Zwracamy ponownie uwagę, że członkowie Rady Kas; wybrani do Komisji rozjemczej i do Zarządu Kasy tracą mandat do Rady na tak długo, jak długo piastują urząd członka Zarządu względnie członka Komisji. Członkowie Komisji rewizyjnej mandatu do Rady nie tracą. Zastępcy członków Zarządu tracą mandat dopiero w tej chwili, gdy zostana powołani do pełnienia funkcji członka Zarządu. Wobec tego członkowie Komisji rozjemczej wybrani na pierwszym posiedzeniu Rady nie mają prawa udziału w wyborach późniejszych do Zarządu, członkowie Komisji rewizyjnej, o ile są członkami Rady, to prawo zachowują. Zastępcy członków Rady, którzy nie mają prawa wejść w miejsce członków Rady, nie mogą głosować na członków Zarządu.

W retaksacji nadesłanych nam recept nastąpi zwłoka, ponieważ retaksator z powodu choroby, pracować nie może. Zanim otrzymamy zastępcę prosimy Kasy o cierpliwość.

Na ponowne zapytania, ile wynoszą opłaty dla Związkowej Komisji, donosimy, że wynoszą 100 i nadal jeszcze po 50 fenigów od członka miesięcznie.

Pobory lekarzy w Kasach, są regulowane różnie. O jednolitej normie nie ma mowy, a to głównie dlatego, że Kasa częstokroć znajduje się w przynajmniej jednym położeniu, i nie mogąc z różnych względów lokalnych sprowadzać lekarzy, musi częstokroć nad swoją możność płacić lekarzom złyty wygórowane honorarium. O unormowaniu jednolitem polorów lekarzy tak długo mowy być nie może, jak długo nie ułożą się stowunki normalnie i przynajmniej nie ustalą się ceny potrzeb życiowych. Płace lekarzy, koszty ich wyjazdów, zależą tak bardzo od tych cen, że przy obecnej drożyznie, nie można mówić o ustalaniu norm płacy.

Jeżeli wybory z jakiegokolwiek bądź względu nie odbyły się, lub z powodu opóźnienia odpowiedzi na re uers, w terminie odbyć się nie mogą, i jeżeli nadto w ciągu 2 tygodni ponownego terminu wyborczego rozpisane nie można było, to należy rozpiąć wybory do Rady, na podstawie pierwotnych list w terminie możliwie najkrótszym. Po dokonaniu wyborów do Rady, należy przeprowadzić wybory do Zarządu i innych ciał zarządzających Kasą, w terminach odpowiadających przepisowi regulacji wyborczego. Należy w ogłoszeniu wyborczym wykazane daty przemienić i stosując takie same odstępy czasu, jakie tam były, oznaczyć tak termin wyborów do Zarządu jak i termin zgłoszenia list kandydatów ściśle według odstępów w pierwotnym ogłoszeniu uwidocznionych.

Zwracamy uwagę Kas; na okólnik, jaki w tych dniach otrzymają w sprawie leków i opatrunków. Należy ten okólnik podać dokładnej rozprawie ciał zarządzających Kasą. Skoro będzie możliwość istotnego przeprowadzenia zamierzeń w okólniku zawartych, uregulują się stowunki w Kasach w sprawie leków i opatrunków.

RETAKSATORA

magistra farmacji, biegłego w taryfowaniu recept porzucujemy. Zgłoszenia z podaniem warunków, na rece p. Bolesława Lewickiego, Lwów, ul. 3. Mija 15, lub do biura Komisji Związkowej Kas; chorych, Kopernika 26, II. p. tylko pisemnie.

OGŁOSZENIA.

TABLICE lane i malowane wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

KAPELUSZE dla Pań i Panów przerabia na najnowsze fasony Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rużolła Neuweita Lwów, Balonowa 3.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista **dr. FRISCH**, ulica Wałowa 11. Wstrzykiwanie preparatu Mee Salvarsanu tylko przedpołudniem.

Chodorów.

VI. ZWYCZAJNE Walne Zgromadzenie

AKCJONARIUSZY.

Akcynego Towarzystwa dla Przemysłu Cielnictwa w Chodorowie uchwaliło w dniu 26-go listopada 1921 r. za rok obrachunkowy 1920/21

15% dywidendy,
czyli 21 Mkp. za kupon Nr. 1.

tj. od akcji I (zreduk.), II, III i IV emisji, a więc od Nr. 1 do Nr. 150.000.

Akcje V. emisji partycypują w zyskach dopiero w roku 1921/22.

Kupony realizować będzie, począwszy od 1-go grudnia 1921 roku, Polski Bank Przemysłowy, we Lwowie i wszystkie jego oddziały na prowincji.

RADA ZAWIADOWCZA

Montera

do zmontowania urządzenia młynna 2-wa cowego z motorem gazo.

wym 50 HP. przyjmie poważna firma.

Zgłoszenia pod „MŁYN” do biura S. KOŁOWSKIEGO, Lwów, Jagiellońska 7

DZIEJE CHŁOPOW w POLSCE

NAPISAŁ

Dr. ADAM PRÓCHNIK.

NAKLAD LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW.
WYDAWNICZEGO WE LWOWIE.
DO NABYCIA
WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

AIDA

FRAWDZWE
verge combustible.

BIBUŁKI CYGARETOWE
W KSIĄŻECZKACH
I TUTKI HYGIENICZNE
z WATA.

Frawdwo tylko
swoją makia „SZABELKA”!

Fabryka: LWÓW, SAKRAMENTEK 16.

JUŻ NADESZŁA

i jest do nabycia najnowsza praca **BOLESŁAWA LIMANOWSKIEGO**, nestora socjalistów polskich p. t.

„Bolszewickie państwo w świetle nauki”.

CENA 60 MK.

Do nabycia w Administracji „Dziennika Lud.”
ul. Sykstuska 1. 21. II. p.

Tow. Akc. NORBLIN, BR. BUCH i T. WERNER

W WARSZAWIE

podaje się do łaskawej wiadomości, że w dniu dzisiejszym, został otwarty przy ul. Pańskiej 1. 11a,

sklep fabryczny wyrobów platerowanych.

Posiada na składzie bogaty wybór przyrządów kościelnych wszystkich kultów, toaletowych, galanterii i nakryć stołowych.

Reprezentant na Małopolskę

DOM HANDLOWY „HERMAN MEYER”

Oddział Lwowski: ul. Pańska 1. 11. — Telefon 465.

Zawijanki **Mk. 3.500**

tylko w Księgarni ZYGMUNTA FLITTERA
Lwów, plac Halicki 3.
Baczność na firmę!

DO EGZAMINU W AKADEMII HANDLOWEJ

Przyspieszony, dwumiesięczny kurs
Buchalterji i Rachunków kupieckich
od 3 grudnia codziennie przedpołudn.

w „ECOLE REFORME”
ul. Pańska 1. 14.

Dr. ZOFIA WEPPEK

Sekund Szpitala
wowszechnego ordynuje w chorobach skórnych i wene.
od 2-5-tej — kosmetyka lekarska Janowska 6.

KURSA ZIMOWE

nauki obcych języków, stenografii
i buchalterji od 1 grudnia

w „ECOLE REFORME”
ul. Pańska 1. 14 Rok założenia 1910.

L. lekarz chorób wene-
rycznych i skórnych **Dr. A. NADEL**

oraz od 12-1 i od 3-5 pop.

LWÓW, PL. HALICKI 7.

KTO CHCE kupić??

po najtańszych i zniżonych cenach niech napisze lub przyjeżdżając do Łodzi siada do składu fabrycznego **M. Bryl** ul. Piotrkowska 5 w końcu podwórza. Sąd do nabycia w resztkach i sztukach towary na bieliznę, poszwy, wsey, na damskie i męskie ubrania, płaszcze, sukna, kofty, szewioty, podszełki, również płótna, barchany, caje, chustki, pończochy, obrusy, kołdry i wle innych towarów. UWAGA: Wysyłam pocztą za załączką odcinki i resztki w każdej ilos. i potrzebnego towaru po otrzymaniu załatku Cenników i próbek się nie wysyła. 3252—5

Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.

„RECORD”

Francusko-polski miesięcznik mod
z dodatkiem

„Świat Kobiocy”

Najlepszy popularny żurnal
z krojami

do wszystkich modeli

Cena Mk. 200.

Prenumerata na pierwszy
kwartał 1922 — Mk. 500.

We wszystkich księgarniach, kioskach
i innych sklepach lub wprost

w Księgarni Polskiej

B. Połonieckiego we Lwowie.

Podpisujcie polską p życzkę państ.